

Foto Siv Dolmen

– Først og fremst skuespiller

– **Drømmen er å få jobbe som skuespiller ved et av de store norske teatrene. Men jeg får ofte til svar at det ikke passer – fordi jeg er döv.**

Det kroppslige engasjementet er smittende. Denne ettermiddagen har skuespiller Ronny Jacobsen bare en journalist som publikum, men bruker likevel hele kroppen og spiller ut et bredt og nesten overtydelig følelsesregister. Selv om jeg ikke kan tegnspråk, og derfor har med meg en tolk, er det umulig for meg ikke å skjønne hva Jacobsen mener når han forklarer at han har følt seg diskriminert fordi han er döv.

Han reagerer på et altover-skyggende fokus på stemmebruk i teatrene.

– Jeg vil føle at man vil ha meg som skuespiller, men ikke fordi jeg er kvotert inn. Mitt førstespråk er tegnspråk, og det er en kollisjon. Det er storsamfunnets ansvar å bli vant til tegnspråk – også på scenen, mener den kritikerroste skuespilleren, før han legger til:

– Jeg blir lei meg, for jeg føler mange tenker så begrenset. Samtidig kan jeg til en viss grad forstå skepsisen, for folk mangler jo

kunnskap om hvordan det fysiske kan spille en viktig rolle på teateret.

Jeg var kjempestolt

Jacobsen har jobbet som skuespiller helt siden han som ivrig 17-åring debuterte i rollen som Ole i «Vertshuset Den gyldne hale» på NRK.

Nå, etter for alvor å ha slått igjennom i offentligheten som skuespiller i stykket «Jeg var Fritz Moen», står han på terskelen inn til offentligheten til de hørende, en terskel han helst vil at ikke skal finnes. «Jeg var Fritz Moen», som var et samarbeid mellom tegnspråk-teatret Manu og Riksteateret, høstet mange gode kritikker i rikspresen, og følte som en personlig seier for Jacobsen.

Jeg var kjempestolt. Målet mitt var å vise at jeg også er en god skuespiller, selv om jeg er döv.

– Det fysiske tiltrakk meg

Likevel opplever Jacobsen at han som regel alltid har talt for døve ører når han har villet bli tatt på alvor som skuespiller blant hørende.

– Da jeg var liten, vokste jeg opp blant hørende. Oppveksten var god på alle måter, men språkhindringen

var der hele veien likevel, forteller han.

– Utfordringen min var at jeg ikke var glad i å lese i det stille. Det var det fysiske som tiltrakk meg, så da jeg var 13 år, fikk jeg et ønske om å bli skuespiller.

Tegn i tiden

De døves kultur blir sakte men sikkert mer synlig i storsamfunnet, og de døve ser ikke lenger opp til de hørende med definisjonsmakt, de man før anså som mer «normale».

– Vi døve har en kultur og et miljø, som har blitt sterkere og sterkere, sier Jacobsen.

– Jeg ser tydelig at samfunnet er i endring, i retning mot mer toleranse for døve. Tegnspråket blir mer synlig, og i det samfunnet barna mine vokser opp, vil det være enklere å være döv, tror skuespilleren.

– Det var først da jeg spilte et utdrag av en enakter på åpningen av Språkåret i Kristiansand tidligere i år at jeg virkelig følte at jeg var en av de andre, en del av storsamfunnet, avslutter han.

Teater Manu

Teater Manu er Norges profesjonelle, riksdekkende tegnspråk-teater. Teateret tar utgangspunkt i døves språk og kultur, men retter seg samtidig også mot hørende. Teateret ble vedtatt grunnlagt av Stortinget i 2001.

Teateret har samproduksjoner blant annet med Riksteateret i Norge, Tyst teater i Sverige og Glad teater i Danmark, samt flere internasjonale prosjekter.

De senere årene har teateret blitt nominert til flere Hedda-priser.

I 2013 spilles den visuelt eksperimentelle forestillingen Exit Hamlet, som er det første stykket til Teater Manu som ikke har stemmeskuespiller på scenen.